

די חסידישע פרשה

מאמרים על פרשיות השבוע ומועדי השנה
מלוקטים מספרי תורה אור ולקוטי תורה

ד"ה אדם כי יהיה בעור בשרו

ביאור מהות ענין נגעי צרעת ושרשם למעלה

יו"ל לש"פ תזריע ה'תשע"ו

מחולק לסעיפים עם פיסוק מלא,
בהוספת ביאורים, פיענוחים, הערות וציונים

שנה ד / גליון קפ"ח

שנת חמשת אלפים שבע מאות שבעים ושיש לבריאה

פתח דבר

לקראת שבת פ' תזריע, הננו מתכבדים להגיש לקהל שוחרי התורה ולומדי, את הקונטרס 'די חסידישע פרשה', והוא פירוש וביאור על מאמרי חסידות דפרשיות השבוע ומועדי השנה, מלוקטים מספרי תורה אור ולקוטי תורה לרבינו הזקן. ומטרתו להקל בלימוד ה'חסידישע פרשה' בכל שבוע.

הביאור מבוסס על המאמרים המיוסדים על דרוש זה וכן על עוד 'הנחות' מאותו הדרוש (כגון: מספר מאמרי אדמו"ר הזקן, תורת חיים, מאמרי אדמו"ר האמצעי, אור התורה וכו'). גם ביאורי המושגים מיוסדים על מקומות אחרים בדא"ח אשר שם מבואר הענין באריכות וביאור יותר (כידוע ש'דברי תורה עניים במקום אחד ועשירים במקום אחר').

בכדי להקל על הלומד והמענין, הגהות כ"ק אדמו"ר הצ"צ נדפסו בתור הערות (באותיות כגון דא) בשולי הגליון ולא במקומם בגוף המאמר.

* * *

ויה"ר שנזכה לקיום היעוד "כי מלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים", ונזכה לשמוע תורה חדשה, "תורה חדשה מאתי תצא", במהרה בימינו ותיכף ומיד ממש.

בברכת שבתא טבא,
לוי געלב

כה אדר ב,
תשע"ו

להזמין או להקדיש את הגליונות הבאים או לשלוח הערות נא ליצור קשר עם לוי געלב 310-938-4016
או באימייל info@maamaronline.com

The Ma'amarim of LIKKUTEI TORAH and TORAH OR are copyright by the Kehot Publication Society, a division of Merkos L'inyonei Chinuch Inc. and are reprinted here with permission.

נדפס באדיבות:

The Print House

538 Johnson Ave. Brooklyn, NY 11237
718-628-670

מאמר ד"ה
אדם כי יהיה בעור בשרו
תורה אור פרשת תזריע דף כב

תוכן המאמר

אדם כי יהיה בעור בשרו 6

פרק א (6) : מעלת תואר 'אדם' וענינו

פרק ב (7) : הטעם הפנימי להתהוות נגעי צרעת ב'עור בשרו'

פרק ג (8) : שורש ענין הנגעים למעלה באורות אלקיים עליונים

פרק ד (10) : מדוע טהרת הנגעים באה ע"י הכהן

פרק ה (11) : מדוע אין נגעי צרעת באים בזמננו

המאמר בלשונו כפי שמופיע בלקו"ת 12

ב"ה. לקו"ת פ' תזריע, ד"ה אדם כי יהיה בעור בשרו [כב, ב]

פרק א

מעלת תואר 'אדם' וענינו

"אָדָם כִּי יִהְיֶה בְּעוֹר בְּשָׂרוֹ".

[יסביר כאן הדיוק בלשון הכתוב "אדם" דייקא (כי יהי בעור בשרו נגע), שהוא שם המעלה דישראל, ולמה לא נאמר 'איש' או 'גברי' או 'אנוש', אחד משאר לשונות שבהם התורה משתמשת כאשר מדברת על מין האדם. כי לכאורה כאן מדובר על ענין בלתי רצוי – ענין הנגעים – ומדוע נקט דוקא שם המעלה בקשר לזה:]

'אדם' – הוא במדרגה גדולה¹, לפי שהוא 'שלימו דכולא' [שלמות הכל].

פירוש:

לבאר פֿמָה ה'אדם' הוא בחינת 'שלימו דכולא'.

מפני שהוא כלול מכל הבחינות – חסד וגבורה ורחמים, וכל המדות והנהגות השייכות במי שהוא שליט ומושל בעולם.

"כמו שאנו רואים בנפש אדם, [שהוא] בחינת מציאות נבדל מכל הברואים, שהוא מושל בכל הברואים, וכמ"ש "וירדו בדגת הים וכו'".

אך הענין הוא [לבאר הטעם ליתרון ועילוי זה], לפי שאדם הוא בחי' פרצוף כלול מעשר ספירות, וכל המדריגות של כל הברואים, ואינה בבחינה מדריגה ומדה מיוחדת, כמו שארי הברואים שיש לכל אחד מדה מיוחדת בלתי הרכבה מזולתו כלל, כמ"ש "כל עוף למינהו" דוקא וכו'. כמו דרך משל בעופות: הנשר טבעו רחמן על בניו, והעורב טבעו אכזרי, הנה, לא יש הרכבה בנשר מטבע העורב כלל. וכמו כן לגבי מלאכים, מיכאל – מדריגתו חסד ואהבה, וגבריאל – גבורה ויראה, ולכן, אין מלאך אחד עושה שתי שליחות" (מאמרי אדה"צ הנחות הר"פ ז"ל ע' צח).

מה שאין בן מי שהוא רבוק לבחינה אחת בלבד או שתיים, אינו נקרא 'אדם' [אלא 'איש'³], כמו "משה האיש"⁴, "איש האלקים"⁵.

אף על פי שבחינת משה למעלה מעלה [דהיינו, שהוא במדריגה נעלית ביותר], מכל מקום, בחינת 'אדם' למעלה הימנו, כמו שכתוב בזהר פרשת תזריע דף מ"ח ע"א.

כמובא בזהר שם: "תאנא: בכמה דרגין אתקרי בר נש – אדם, גבר, אנוש, איש; גדול שבכולם – אדם, (משום) דכתיב "ויברא אלקים את האדם בצלמו", וכתיב "כי בצלם אלקים עשה את האדם", ולא כתיב גבר, אנוש, איש, וכו'".

(3) "כי איש הוא מלשון אש, והרי זהו בחי' אחת, דהיינו בחי' אש והתלהבות, ואף שהיא בחי' גבה מאד, שלכן נק' 'איש' – אש יו"ד, וגם במשה כתי' לשון איש, כמ"ש "כי זה משה האיש", עכ"ז, הנה קריאת שם 'איש' רומז שהוא רק בחי' אחת, אבל בחי' 'אדם' הוא בחי' התכללות חסד דין רחמים, שהוא בחי' תכלית השלימות יותר" (אוה"ת ויקרא-א ע' תקטז).

(4) שמות לב, א.

(5) דברים לג, א. תהלים צ, א – תחלת הפסוק: "תפלה למשה איש האלקים".

(1) ויקרא יג, ב – כל הפסוק הוא: "אדם כי יהי בעור בשרו שאת או ספחת או כהרת, והי' בעור בשרו לנגע צרעת, והובא אל אהרן הכהן, או אל אחד מבניו הכהנים".

(2) כדאיתא בזהר פרשתנו מח, א: "תאנא: בכמה דרגין אתקרי בר נש – אדם, גבר, אנוש, איש, גדול שבכולם – אדם, (משום) דכתיב "ויברא אלקים את האדם בצלמו", וכתיב "כי בצלם אלקים עשה את האדם", ולא כתיב גבר אנוש איש, וכו'".

"והתכללות שבאדם אינה רק מכל הקוין, אלא גם מכל המעלות ומדריגות. הוא כלול מבחינה שלמעלה מכל הנבראים, ומבחינה שלמטה מכל הנבראים. והתכללות זו היא מצד חיבור נפשו וגופו יחד דוקא: מצד נפשו הוא למעלה גם מנבראים העליונים, ומצד גופו הוא למטה במדריגה גם מבחינת הדומם.

"ולכן, הוא יכול "להעלות למעלה בעניניו ומעשיו" מצד נפשו, "ולהשפיל למטה" מצד גופו. "וכל העולם תלוי בו" – שע"י קישור נפשו עם גופו, הוא כלול מכל המדריגות, ונקרא בשם 'עולם קטן', כי הוא כולל כל הבחינות ומדריגות שבעולם, והכל כלול בו, ולכן הכל תלוי בו" (ע"פ ספר הערכים- חב"ד כרך-א ערך אדם).

פרק ב

הטעם הפנימי להתהוות נגעי צרעת ב'עור בשרו'

[ע"פ כל זה תמוה: מדוע כאשר הכתוב מתאר ענין הצרעת, שהוא לכאורה דבר בלתי רצוי, מופיע התואר 'אדם', שקאי על מדריגה נעלית מאד, כנ"ל? והרי לכאורה הוה ל' למימר תואר אחר כמו 'איש', שאינו מורה על בחינה כה נעלית כמו 'אדם', או אפי' מתאים יותר ה' לומר את התואר 'אנוש', שהוא שם הנמוך ביותר במין האדם?]

וזהו שהולך ומבאר:

והנה, אדם הזה (מדריגת 'אדם' שנתבאר ענינו לעיל – שלימות), **כשמוכשרין מעשיו, ותיקן כל הדברים והבחינות שלמעלה⁸, [אעפ"כ] יוכל להיות עדיין 'בעור בשרו', [דהיינו] בחינה התחתונה שבו⁹ – [ש]לא נתברר הרע והפסולת ממנו, ונולדים [מפני פסולת זו] סימנים בגשמיים בבשרו שלא כדרך הטבע (כמ"ש הרמב"ם¹⁰: "אינו ממנהגו של עולם [נגעי צרעת], אלא אות ופלא ה' בישראל"), והם - דהיינו, הסימנים להפסולת**

[ועתה מבאר הטעם מדוע בחינת 'אדם' למעלה ממדריגת 'איש':]

והיינו, מפני היות בו [-בדרגת 'אדם'] כל הדברים בו' [כנ"ל, משא"כ מדריגת 'איש' שדבוקה רק לבחינה אחת], ויוכל להעלות למעלה בעניניו ומעשיו, ולהשפיל למטה, וכל העולם תלוי בו.

"סיבת ההתכללות באדם הוא, לפי שהאדם הוא 'אדמה לעליון', דהיינו, עצמות אור אין סוף שפשוט מהכל ונושא הכל, וכל הענינים שבעצמות הם בבחינת פשיטות ו'כולא חד', ולכן, גם באדם – שעניניו הם בבחינת ציור – כל ענין שבו הוא בבחינת ביטול ('אדם' בגימטריא מ"ה [שענינו ביטול]), ואינו מוגדר במציאותו הפרטית, ונרגש בו שצריך לקבל מזולתו, וע"י שלימות כולם יחדיו דוקא נעשה הציור דאדם.

"בסגנון אחר: מהותו העצמי של האדם הוא – שלימות, שאינו מוגדר בגדר מיוחד, כי יש בו השראת אור אין סוף 'שלימותא דכולא'. ולכן נכלל בו כל השלימות שבעולם.

(6) [ועיין [בוהר] ריש פרשת משפטים דף צ"ד סוף ע"ב: "תא חזי, בר נש כד אתיליד יהבין ליה נפשא, מסטרא דבעירא מסטרא דדכין, מסטרא דאלין דאתקרון אופני הקודש, זכה יתיר יהבין ליה רוחא מסטרא דחיות הקודש, זכה יתיר יהבין ליה נשמתא מסטרא דכרסייא, ותלת אלן אינן: אמה, עבד, ושפחה דברתא דמלכא.

זכה יתיר יהבין ליה נפשא באורא אצילות, מסטרא דבת יחידה, ואתקריאת איהי בת מלך. זכה יתיר יהבין ליה רוחא דאצילות מסטרא דעמודא דאמצעייתא, ואקרי בן לקדשא בריך הוא, הדא הוא דכתיב "בנים אתם להו' אלוקים". זכה יתיר יהבין ליה נשמתא מסטרא דאבא ואמא, הדא הוא דכתיב "ויפח באפיו נשמת חיים", מאי 'חיים'? אלא אינן י"ה, דעלייהו אתמר "כל הנשמה תהלל י"ה", ואשתלים ביה יהו"ה.

זכה יתיר יהבין ליה יהו"ה בשלימו דאתון – יו"ד ה"א וא"ו ה"א, דאיהו אדם בארץ אצילות דעילא, ואתקרי בדיקנא דמאריה, ועליה אתמר "ורדו בדגת הים וגו'", והאי איהו שולטנותיה בכל רקיעין, ובכל אופנים ושרפים וחיוון, ובכל חילין ותוקפין דלעילא ותתא, ובגין דא כד בר נש זכי בנפש מסטרא דבת יחידה, אתמר ביה 'לא תצא כצאת העבדים'."

ובאוה"ת ויקרא-א ע' רנב אומר על זה: "משמע שיש לו נשמה דאצי", ולמעלה מבחי' יופח באפיו נשמת חיים'."

ובמדרש ויקרא רבה ר"פ ב': "ישראל מנין [שנקראו יקרים לה']? 'הבן יקר לי אפרים', ביוקר ישראל עומדים לי, בנוהג שבעולם, אלף בני אדם נכנסין למקרא, יוצא מהן מאה, מאה למשנה, יוצאין מהן עשרה, עשרה לתלמוד, יוצא מהן אחד, הדא הוא דכתיב 'אדם אחד מאלף מצאתי'."

ובקהלת [רבנן] ע"פ "אדם אחד מאלף מצאתי": "אדם" – זה משה שבא [לעולם] ל'אלף דור בו' [לדור האלף, שנבחר למתן תורה, והוא רבו של אותו הדור] (הפ"י ע"פ מפרשי המדרש)).

(7) אולי י"ל: ע"י בירור הרע מן גופו.

(8) אולי י"ל: ע"י בירור הרע מנשמתו.

(9) ראה בהערה 15 על איזו בחינה מדוברת שהיא התחתונה שבו.

(10) ה'ל' טומאת צרעת פרק טז, הלכה י.

הזאת - הנגעים, שאינם מליחות המצויים, כמ"ש הרמב"ם¹¹ (הובא דבריו לעיל).

שמצות נגעים אינו נחוג בזמנו זה אחר החורבן, מפני שאינו מצויין כלל [היום] שיהיה שינוי בבשר עצמו¹² בלא שום ליחה [טבעית].

[מביא ראיה לזה שבנגעים הבשר עצמו היה משתנה בלא שום ליחה:]

שהרי הוא [-הנגע] כמראה החמה עמוקה מן הצל וכו' [דהיינו, שהי' מראה הבשר עצמו למראה צרעת (גם ללא כל ליחה)]. אך, [עכצ"ל] מעשה נסים הם [הנגעים הללו].

[כאן מבאר מהי הסיבה לנגעים הללו, ולמה הם באים:]

מפני שברוחניות - בעבודת ה' - תיקן במעשיו, ובירר הרע מן הטוב בכל הדברים - "בירור הרע מן הגוף ומן הנפש"¹³, רק פסולת שבסוף לבושי¹⁴ עדיין לא נתברר¹⁵, לכן, נולדו [הנגעים] בבשרו¹⁶ - דהיינו, בחלק הכי חיצוני שבו בגשמיות, ונולדו כתוצאה מזה שברוחניות נשארת אצלו פסולת רק בחיצוניותו לבד¹⁷.

פרק ג

שורש ענין הנגעים למעלה באורות אלקיים עליונים

[ומעתה ממשיך ומבאר ש"לא רק שהנגעים הם סימן לרע כזה שהוא רק (א) נוגע (ב) בחיצוניות האדם, ואין לו שום שייכות לפנימיותו, אלא עוד ועיקר¹⁸]:

וגם נגעים דברים גבוהים¹⁹ הן.

דהיינו, שבאים ממדריגה נעלית ביותר באלקות.

כלומר: עד עכשיו הי' הוה אמינא שהנגעים הם רק ביטוי גשמי של הפסולת שבסוף לבושי ברוחניות, דהיינו, שהם עצמם אינם טוב וקדושה, רק שהם סימנים שהאדם הזה נמצא במדריגה עליונה מאד בפנימיותו, ורק בחיצוניותו נשאר מעט רע. אבל כעת מסביר אשר גם הנגעים עצמם "דברים גבוהים הן".

[ומה ההוכחה לכך שנגעים דברים גבוהים הן? זהו שממשיך לבאר:]

בהלכות דעות) - אם כן, איך אפשר לומר, שהאדם הזה הוא השלם, שהתואר שלו הוא 'אדם', ושרק חסר אצלו הבירור של חיצוניות הרע? עיי' לקו"ש חכ"ב ע' 65 ואילך להביאור.

(18) ע"פ ספר השיחות תשנ"א כרך ב ע' 492.

(19) ראה הערה 12.

(11) ומה שכתוב בלקו"ת 'כמ"ש הרמב"ם קאי אלפניו - שאינם מליחות המצויים', ולאח"ז מבאר [ענין אחר] "שמצות נגעים כו' אינם מצויים כלל כו'", אבל מפורש ברמב"ם (הל' טומ"צ פ"א ה"ו) דנוהגת בפני הבית ושלל בפני הבית. וראה פיה"מ נגעים פ"ב מ"ה. מורה נבוכים ח"ג ספמ"ז. לקו"ש ח"י"ח ע' 136 הערות 35-36 (לקו"ש חכ"ב ע' 65 הערה 9).

(12) ההדגשה היא מספר השיחות תשנ"א כרך ב ע' 492.

(13) ספר השיחות תשנ"א כרך ב ע' 492.

(14) ראה הערה 12.

(15) 'פסולת שבסוף לבושי' קאי על לבוש הדיבור (כידוע שצרעת הוא עונש על 'מספרי לשון הרע'). ולהבין איזה סוג לשון הרע נק' 'פסולת שבסוף לבושי' שעליה נענש בצרעת - עיי' בלקו"ש חכ"ב ע' 67 (מאות ד') ואילך.

(16) אינו מובן איך יש במציאות אדם כזה שהי' בכחו לברר פנימיות נפשו (דהיינו, הכוחות הפנימיים שלו, כגון שכלו ומדותיו), שזהו עבודה ששייכת דוקא לצדיקים (כמבואר בתניא פ' י, יב, יד), אבל הפסולת שבסוף לבושי לא בירר (שזהו עבודת הבינוני שהיא מדת כל אדם)? להבין זה עיי' לקו"ש חכ"ב ע' 65 ואילך, ובפרט אות ח'.

(17) צריך להבין: אומרים חז"ל שענין הנגעים באים כעונש על חטא לשון הרע, שהוא חטא חמור ביותר, עד שהוא שקול כנגד הג' עבירות שנאמר עליהם 'יהרג ואל יעבור', ו'כאילו כופר בעיקר' (כמו שהרמב"ם מאריך

כלומר:

הנגעים אינם דינים של קליפה או אפילו קליפת נוגה (שיש בה גם כן טוב), אלא, הנגעים הם בגדר הקדושה, רק שבקדושה גופא הם בבחינת גבורות ודינים קשים.

"ובעומק יותר: זאת אומרת, שעצם החפצא ד"נגע" (קודם קריאת שם טמא ע"י הכהן) אינו ענין של טומאה, אלא אדרבה, ענין של קדושה.

[אלא שמדינים "קשים" אלו דקדושה, יכול להשתלשל אחר כך ענין של רע (וכידוע, שמריבוי הצמצומים של מידת הדין והגבורה נשתלשל ענין הרע) – והם מראות הנגעים הטמאים].

על פי זה יש להוסיף עוד יותר, דלא זו בלבד ששורש ענין ה"נגע" הוא בקדושה, "דינא קשיא דקדושה", אלא עוד זאת, שבשרשו (הראשון) הוא כדרגא נעלית ביותר (בקדושה גופא).

ועל דרך המבואר בענין מדת הגבורה שלמעלה, ששרשה ומקורה אינו ענין של דין וצמצום (מניעת ההשפעה), אלא אדרבה, גבורה מלשון תגבורת, תגבורת החיות (על דרך 'גבורות גשמים'), השפעה בהתגברות יתירה שלמעלה מכלי קיבול של המקבל [שלכן נמשך ומשתלשל מזה אחר כך ענין הצמצום והגבורה (מניעת השפעה) כפשוטה, ובפרט כשהמקבל אין ביכלתו להכיל שפע רב כזה].

וכן בעניננו, דענין ה"נגע" בשרשו הראשון הוא תגבורת הקדושה. אלא שמזה משתלשלים "דינים קשים" כפי שהם עדיין בעולם הקדושה, ומדינים קשים אלו נשתלשלו אחר כך למטה יותר מראות הנגעים הטמאים²⁴ (לקו"ש חל"ז ע' 33 ואילך).

ש[הנגע] אינו נקרא 'טמא' עד שיקראנו הכהן 'טמא', ו[נמזה משמע] כשעדיין לא קרא לו שם טמא – אין הנגעים בכלל טומאה, אלא אדרבה, הם אורות עליונים²⁰.

איתא בנגעים (פ"ג מ"א): "הכל כשרים לראות את הנגעים [אפילו ישראל, אם הוא בקי בדיני נגעים], אלא שהטומאה והטהרה בידי הכהן [לומר טמא או טהור אינו אלא כסמכותו של הכהן בלבד, הלכך, אם הכהן אינו בקי בנגעים, הולך חכם ישראל עמו, ולאחר שרואים את הנגע] אומרים לו [הישראל אומר לכהן]: אמר טמא [אמור שהוא טמא וצריך הסגר, או שהוא טמא מוחלט], והוא אומר: טמא [והכהן אומר: טמא]. אמר טהור [או שהישראל אומר לכהן: אמור שהוא טהור], והוא אומר: טהור [והכהן אומר טהור]."

דהיינו, מזה שהנגע אינו דבר טמא בעצם, כמו השרצים וכדומה, משמע שהם אינם באותו סוג טומאה כלל.

"זאת אומרת, שעצם החפצא ד"נגע" (קודם קריאת שם טמא ע"י הכהן) אינו ענין של טומאה, אלא אדרבה, ענין של קדושה" (לקו"ש חלק ל"ז ע' 35).

"ולהעיר, ש"נגע" אותיות ע"נג" (זהר ח"א כו, ריש ע"ב. ח"ב רסה, ב. ח"ג רעג, א. ועוד), ועפ"ז י"ל שה"אורות עליונים" ד"נגעים" קאי על בחי' עונג העליון" (ספר השיחות תשנ"א כרך ב' ע' 21492).

רק שהם דינא קשיא דקדושה [דין קשה של קדושה], כדאיתא בעין חיים, עיין שם²³.

(20) ראה הערה 12.

(21) ושם בהשיחה מבאר בארוכה ב' ענינים, הא' שהנגעים הם רק פסולת שעדיין לא נתברר, והב' שהם דברים גבוהים – אורות עליונים, שלכאורה הם ענינים הפכיים, וביאר שם שייכותם ושתלויים זה בזה. עיי"ש.

(22) שם איתא (שער לאה ורחל פרק ז'): "

"ואל תתמה בזה, כי הנגע איננה הטומאה עצמה, רק בחי' דינים קשים קדושים, אשר ממנו יניקת החצונים הטמאים. ואינו נתקן אלא ע"י אהרן הכהן, אבא עלאה. ח"ל זהר פ' תזריע דמ"ט: א"ר יצחק, והא כתיב נגע צרעת כי תהיה באדם והובא אל הכהן, אי הכי דא קוב"ה. א"ל: אין כו'. א"ל ר' יצחק: הכי תנינן, נגע צרעת, נגע הוא דינא תקיפא דשרי בעלמא. צרעת, סגירו דנהורא עלאה. סגירו דטיבו עלאה, דלא נחית מעלמא. כי תהיה באדם, באדם סתם. והובא אל הכהן, דא כהן דלתתא, דע"י אתתקן למפתחא ההוא סירו, ולאדלקא בוצינא וכו'". גם שם נתבאר בזהר דמ"ז ע"א, ע"ד הזה. גם שם דנ"א ע"ב אמרו שם: "וכד הו' נחית נגע צרעת, הוה מדכי אתרא, ואפילו רוחא מסאביה מאתריה וכו'".

הנה, כונת דבריו הוא: כי נגע הוא קדושה, אלא שהוא דין קשה. והנה, הכהן, הוא אבא, שהוא דוחה את רוח הטומאה אשר באדם, או בבית המנוגע, והגורם לנגע זה, הוא הצרעת, שהם מוחין דו"א דמצד אבא, חכמה עלאה, שלא נתגלו בז"א, הוא גרמת הצרעת, שהוא אחיזת החצונים.

(23) (ועיין בהרמ"ז [על הזהר] סוף פרשת תזריע כמ"ש: "וְהָיָה עֵינֵי נָדוּל, שֶׁאֵין טוֹמְאוֹת הַצֶּרֶת כָּל שָׂאֵר טוֹמְאוֹת כו", עיין שם - וממשיך שם: "שזו אין טומאתה נודעת ולא מטמאה עד שיבוא הכהן כנודע").

(24) ויש לומר, שענין זה נרמז בלשון אדה"ז הנ"ל שהנגעים "כשעדיין לא קרא לו שם טמא". הם אורות עליונים" (ולא כתב "אורות דקדושה" וכיו"ב) – שבוה מרמז, ששרש ענין הנגעים הוא לא רק דינים קשים דקדושה, אלא למעלה יותר – "אורות עליונים", היינו, לא רק ענין של אור וגילוי אלקות, אלא עוד זאת – "אורות עליונים", שלמעלה מתחתון, ממדידה והגבלה (לקו"ש חל"ז ע' 33 ואילך).

פרק ד

מדוע טהרת הנגעים באה ע"י הכהן

"והובא אל אהרן הכהן"²⁵

[פירוש:]

שנתעלים [הנגעים האלה] **על ידי הכהן** [דוקא²⁷],
שהוא חסד עילאה – **'דרועא ימינא'** – **ויובל**
להמתיק דינים²⁸.

כמו שהוא בפשטות שהטומאה והטהרה תלויות בכהן, כמו"כ הוא בפנימיות: הכהן, ענינו הוא "לברך את עמו ישראל באהבה", כהן הוא 'איש חסד' כידוע²⁹, שזה רומז שהוא מרכבה לחסד עליון דאצילות, כלומר: שהוא כלי לגילוי חסדו ית' בעולם, וזה נתגלה ע"י מעשיו, עי"ז שהוא ממתיק הדינים של הנגעים ע"י חסד.

[ואיך הוא ממתיק את הדינים של הנגעים בפועל? זהו שהולך ומבאר:]

כשאומר 'טהור' – מתטהרים הנגעים ונהפכו לטוב גמור.

ולא רק שנעשים טוב, כי כבר היו טוב ובגדר הקדושה, רק שהיו דינים קשים דקדושה, כנ"ל, אבל ע"י המתקת הדינים ע"י הכהן נעשים 'טוב גמור' (כלשון אדמו"ר הזקן בהמאמר כאן) – דהיינו רק קדושה בלי הדין הקשה, כי הוא כבר נמתק.

ועל פי מה שנתבאר לעיל במעלת 'שרש' הנגעים, מובן איך הנגע יכול להתהפך לטוב גמור, כי מלכתחילה לא הי' רע וטומאה, אלא 'אורות עליונים' ששרשם מגבורה דקדושה (על דרך ענין 'גבורות גשמים', כנ"ל). וע"י הכהן – שהוא

בחי' חסד עילאה – נתגלה שרשו וענינו האמיתי של הנגע, ונהפך ל'טוב גמור'. כי, כמבואר בספרי קבלה, 'אין הדינים נמתקים אלא בשרשם', ומכיון ששרשו האמיתי והראשון של הנגעים (שלמטה הם 'דינים קשים') הוא 'אורות עליונים' (ולא ענין של מניעת ההשפעה, אלא תגבורת השפעה) – שענינו של אור הוא גילוי והתפשטות, וחסד ג"כ ענינו גילוי והתפשטות, עד"מ כשאדם מתחסד עם העני ופושט לו ידו לתת צדקה, הרי הוא משפיע לו ומתפשט אליו. ולפיכך, החסד של הכהן הוא שרשו האמיתי של הנגעים ('אורות עליונים'), רק שאחרי הרבה צמצומים והעלמות – נשתלשלו מהן דינים קשים. וכאשר הכהן מגלה את שרשם של הנגעים, ממילא נתגלה עליהם שרשם האמיתי ("חסד"), ונעשים למטה כפי שהם בשרשם למעלה, דהיינו, שנתגלה שהנגעים הם באמת אורות עליונים ("טוב גמור"), ועל ידי זה נעשה טהור³⁰.

ויש נגעים שלא יובל הכהן להעלותם ולהמתיקם.

דהיינו, נגעים כאלו שהם קשים עד כדי כך שאין הכהן – איש חסד – יכול להמתיקם. כלומר: כפי שנתבאר לעיל שמדינים 'קשים' אלו דקדושה, יכול להשתלשל אח"כ ענין של רע (וכידוע, שמריבוי הצמצומים של מידת הדין והגבורה נשתלשל ענין הרע) – והם מראות הנגעים הטמאים.

(25) להבין מדוע כתיב "והובא" (ולא "ובא אל הכהן"), שמשמע שהוא יבוא אל הכהן בעל כרחו, ראה לקו"ש ח"ז ע' 100 ואילך.

(26) ויקרא יג, ב.

(27) להבין עוד טעם מדוע טהרת (וגם טומאת) המצורע בא דוקא ע"י הכהן – עיין לקו"ש חכ"ז ע' 88 ואילך.

(28) לכאורה אינו מובן: מכיון שמדובר כאן באדם השלם, כנ"ל, שיש לו הכח לברר הענינים הפנימיים שלו, והוא עשה את זה בפועל – איך אפשר שהוא בעצמו אינו יכול לברר החיצוניות הרע שבו? רק פסולת שבסוף לברושי? עיין לקו"ש חכ"ב ע' 69 (אות ח') להביאור בזה.

(29) ראה ברכה לג, ח. וראה זח"א בהשמטות רנו, סע"ב. זח"ג קמה, ב ואילך.

(30) ובלשון הק' של כ"ק אדמו"ר (ספר השיחות תשנ"א ח"א ע' 493): "ולכן, גם התיקון על זה (טהרת המצורע) הוא (לא ע"י ענין חדש לגמרי, אלא) ע"י גילוי ענינים האמיתיים של הנגעים שהם 'אורות עליונים' – כמרומו בלשון הכתוב "זאת תהי' תורת המצורע ביום טהרתו", ש'טהרתו' היא ע"י 'יום', שענינו אור וגילוי, כמ"ש "ויקרא אלקים לאור יום", היינו, גילוי האורות עליונים (ענינים האמיתיים) של הנגעים (ועי"ז מתבטלת יניקת החיצונים עד להיפך הטהרה אפילו בחיצוניות בלבד)".

ושם מציין להערה 36: "וכדי לבטל היפך הטהרה בחיצוניות עכ"פ שנעשית כבר (לפני התגלות האורות עליונים) – צריך להיות כל פרטי הענינים דטהרת המצורע שבהמשך הפרשה".

פרק ה

מדוע אין נגעי צרעת באים בזמננו

ולכן - בגלל מה שנתבאר לעיל במהות ענין הנגעים, 'אין נגעים נהוג בזמננו זה' (כלשון אדמו"ר הזקן לעיל).

[מהו הפירוש בזה שאינו 'נהוג בזמננו זה'? כי לכאורה הרמב"ם פסק שנגעי צרעת נוהגים גם שלא בזמן הבית! וזהו שהולך ומבאר:]

דהיינו, שאין מצויים בבני אדם.

כלומר:

אם נפסק בהלכה שעדיין נהוג ענין הנגעים (צרעת) בזמן הזה, אזי, צריך לומר שהוא קיים גם עכשיו, כי תורת אמת אומרת שנהוגים גם כעת. ולכך מבאר אדמו"ר הזקן שישנו ענין הנגעים במציאות גם עכשיו, רק "שאין מצויים בבני אדם". דהיינו, כמו שנתבאר לעיל ששרש ענין הנגעים הוא באמת "אורות עליונים" ומדריגה נעלית מאד באלקות, וזה תמיד ישנו במציאות – ענין הנגעים כפי שהם למעלה. אך, הם רק נולדים בגשמיות בבני אדם כשיש אדם במדריגה הכי נעלית שנשארת רק פסולת שבסוף לבושיו, והנגעים הם סימנים לזה, כדלעיל. אבל כעת אין קיים עוד אדם כזה שבירר לגמרי כל פנימיותו, ונשאר לו פסולת בסוף לבושו בלבד. לכן, אף שענין הנגעים עדיין קיים (למעלה), שוב אינם באים לידי ביטוי וגילוי בגשמיות העולם.

וזהו שממשיך ומבאר:

מפני שהם מורים על התפארות הרע מן פנימיות הגוף ונפש, רק בחיצוניות³¹ [נשאר קצת פסולת ורע שלא נתברר], **וזהו אינו בנמצא אצלנו** [דהיינו, אדם כזה שבמדריגה כה גבוהה אינו בנמצא עכשיו], **'שאף הצדיק והטוב – עדיין הרע קצת בפנימיות [אצלו].**

"כי בדורות האחרונים – עיקבא דמשיחא – בחינת עקביים, אין כח בנשמתם עצמם לשלוט על הרע, וצריך יגיעה רבה – יגיעת נפש ויגיעת בשר" (תו"א ע' מא, א – סד"ה כי אתה נרי, צוין בהגהות הצ"צ לקמן בסמוך).

ומכיון שיש לו עדיין קצת רע בפנימיותו, אין שום סיבה שיהי' לו נגע 'בעור בשרו', כי זה סימן שהוא כבר בירר כל פנימיותו, ורק נשאר קצת רע בחיצוניות, אבל היום – מצד ירידת הדורות – אפילו איש צדיק וטוב יש לו קצת רע בפנימיותו, ואינו צריך לשום סימן 'בעור בשרו', כי הוא צריך עדיין לתקן ולברר הרע מפנימיותו.

ודי למבין.³²

[על פי כל הנ"ל מובן היטב דיוק לשון הכתוב המובא לעיל 'אדם כי יהי בעור בשרו נגע':

דמכיון שענין הנגעים שייך רק במי שבירר את עצמו בתכלית, ונשאר אצלו רק הרע ש"בסוף לבושו", לפיכך, נקט הכתוב התואר 'אדם' דייקא. שכן שם זה הוא שם המעלה של מין האדם (בניגוד לשאר השמות – איש, גבר, אנוש, כנ"ל), ושם זה דוקא מורה על מי שבירר את עצמו בתכלית, כלדעיל].

(31) ראה לעיל הערה 12.

(32) (ועיין מ"ש [בתורה אור] בפרשת מקץ סוף ד"ה 'כי אתה נרי' - הובא הלשון לעיל בהמאמר.

ועיין בספר של בינונים [תניא] חלק א' פרק יו"ד: שם מבאר ענין מדריגת 'צדיק ורע לו' ו'צדיק שאינו גמור'. שמדריגתו הוא – "שאף שבדאי אינו עובר שום עבירה במחדו"מ שלו, וגם לבו אינו מתאוה שום תאוה איסור או אפי' בהיתר, מ"מ, עדיין יש לו בהעלם בפנימיות נפשו מקום שאינו נהפך כולו לטוב וקדושה. ומפני זה גם אהבתו לה' אינו בשלימות אצלו, כי עדיין קיים בהעלם בנפשו משיכה לעוה"ז".

וזהו מה שמבאר אדמו"ר הזקן כאן "שאף הצדיק והטוב, עדיין הרע קצת בפנימיות".

~ המאמר בלשונו כפי שמופיע בתורה אור ~

עם הוספת קצת סימני פיסוק, ופיתוח ראשי-תיבות, וחילוק לקטעים

עמוקה מן הצל וכו' אך מעשה נסים הם מפני שברוחניות בעבודת ה' תיקן במעשיו ובירר הרע מן הטוב בכל הדברים רק פסולת שבסוף לבושיו עדיין לא נתברר לכן נולדו בבשרו וגם נגעים דברים גבוהים הן שאינו נק' טמא עד שיקראנו הכהן טמא וכשעדיין לא קרא לו שם טמא אין הנגעים בכלל טומאה אלא אדרבה הם אורות עליונים רק שהם דינא קשיא דקדושה בדאיתא בע"ח ע"ש (ועיין בחרמ"ז ס"פ תזריע כמ"ש) והכן ענין גדול שאין טומאות הצרעת ככל שאר טומאות כו' ע"ש) וחובא אל אהרן הכהן שנתעלים ע"י הכהן שהוא חסד עילאה דרועא ימינא ויוכל להמתיק דינים כשאומר טהור מתטהרים הנגעים ונהפכו לטוב גמור ויש נגעים שלא יוכל הכהן להעלותם ולהמתיק ולכן אין נגעים נהוג בזמננו זה דהיינו שאין מצויים בבני אדם מפני שהם מורים על התבררות הרע מן פנימיות הגוף ונפש רק בחיצוניות וזהו אינו כנמצא אצלנו שאף הצדיק והטוב עדיין הרע קצת בפנימיות וד"ל (וע' מ"ש בפ' מקץ סד"ה כי אתה נרי ועיין בסש"ב ח"א פרק יו"ד):

אדם כי יהיה בעור בשרו. אדם הוא במדרגה גדולה לפי שהוא שלימו דכולא. פי' מפני שהוא כלול מכל הכחי' חו"ג ורחמים וכל המדות והנהגות השייכות במי שהוא שליט ומושל בעולם משא"כ מי שהוא דבוק לבחי' א' בלבד או שתים אינו נק' אדם כמו משה האיש איש האלקים אע"פ שבחי' משה למעלה מעלה מ"מ בחי' אדם למעלה הימנו כמ"ש בזהר פ' תזריע דמ"ח ע"א והיינו מפני היות בו כל הדברים כו' ויוכל להעלות למעלה בעניניו ומעשיו. ולהשפיל למטה וכל העולם תלוי בו (וע' ר"פ משפטים דצ"ד סע"ב. ובמדרש ויקרא רבה ר"פ ב' ובקהלת ע"פ אדם אחד מאלף מצאתי אדם זה משה שבא לאלף דור כו') והנה אדם הזה כשמוכשרין מעשיו ותיקן כל הדברים והבחי' שלמעלה יוכל להיות עדיין בעור בשרו בחי' התחתונה שבו לא נתברר הרע והפסולת ממנו ונולדים סימנים בגשמיות בבשרו שלא בדרך הטבע והם הנגעים שאינם מליחות המצויים כמ"ש הרמב"ם שמצות נגעים אינו נהוג בזמננו זה אחר החורבן מפני שאינו מצויין כלל שיהי' שינוי בבשר עצמו בלא שום ליחה שהרי הוא כמראה החמה

מנדבים חודשיים – 25

לזכות	לזכות	לזכות	לזכות
כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו	הרבנית הצדקנית, הרבנית חי' מושקא	הבחור התמים אליה סילפין	הרה"ת אברהם ישעי' בהרה"ת
ולזכות	***	שיתברך בכל טוב סלה	עובדי' ע"ה
***	***	***	שטראקס
לזכות	לזכות	לזכות	לזכות
הרה"ת ר' אברהם דוד	הרה"ת ר' נפתלי	הרה"ת ר' אברהם	דינה בת שבע בת
ומרת רחל לאה	מיכאלאווסקי וכל משפחתו	אברמסון וכל משפחתו	מאירה אסתר
טיברג	שיתברכו בכל טוב סלה	שיתברכו בכל טוב סלה	שתתברך בכל טוב סלה
***	***	***	***
לזכות	לזכות	לזכות	לזכות
לוי וזוגתו מרת רבקה	הרה"ת ר' אברהם	הבחור התמים מיכאל	פערל רייזל בת
לאה	ובניהם חי' מושקא, מנחם מענדל, ובתיה	זהבי	אהובה ברכה
מינא	געלב	שיתברך בכל טוב סלה	שתתברך בכל טוב סלה
***	***	***	***
לזכות	לזכות	לזכות	לזכות
הרה"ת ר' שרגא פייועל	הרה"ת ר' ישראל מאיר	הרה"ת ר' יהושע	הרה"ת ר' חיים משה
בראוד	אברמסון וכל משפחתו	בירקאוויץ	ויוגתו מנוחה רחל ובניהם
***	שיתברכו בכל טוב סלה	וכל משפחתו שיתברכו	מנחם מענדל ופעסיא
לזכות	***	בכל טוב סלה	שיתברכו בכל טוב סלה
הרה"ת ר' יוסף	***	***	***
רסקין וכל משפחתו	***	***	***
שיתברכו בכל טוב סלה	***	***	***
***	***	***	***

שיתברכו בכל טוב סלה

לזכות

הת' מנחם מענדל בן
שיינא באשא

ליום הולדתו כ"ט תמוז

לברכה והצלחה בכל
המצטרך לו

לאריכות ימים ושנים
טובות

לזכות

אסתר בת

רחל

שתתברך בכל טוב סלה

לזכות

הילד חייל בצבאות ה'

אברהם זאב בן שיינא
באשא

ליום הולדתו כ"ב אלול

לשנת הצלחה רבה
ומופלגה בגו"ר

לזכות

ר' לוי יצחק הלוי

וזוגתו מרת חנה

קוריןסקי

וכל יוצאי חלציהם

ולזכות

'חדר מנחם' מלבורן
אוסטרליה

לעילוי נשמת

יחזקאל בן יוסף חיים

ולעילוי נשמת

רבקה בת יחזקאל

לעילוי נשמת

ר' ראובן בן ר' יוסף
רובינשטיין ע"ה נדבת

חתנו ר' מיכל קארצאג

לזכות

בת מצוה

יהודית

כ"ח תמוז תשע"ג

ולזכות אחיותיה חי'
מושקא, זעלדא, ואחיה
שרגא פיוויש, מנחם
מענדל

נדבת הוריו

מרדכי אברהם ישעיהו
וזוגתו מרת אסתר שפרה

טלזגר

לזכות הרב ומשפיע
שמואל לו, שימשיך
בעבודתו הקודש

מאת תלמידו

שאול גנוגלי

לזכות

World Trade
Copiers

ואברהם הולצברג

לזכות

לרפו"ש לשאול אליהו
שיחי' בן חנה רבקה
שתחי'

לזכות

מרת חנה מינא בת

שושנה אביבה

שתתברך בכל טוב סלה

לעילוי נשמת

הרחמים רבים כתריאל

שלום בן

הרחמים רבים חיים

יצחק ע"ה

נלב"ע ביום הש"ק ח'
תשרי תשס"ז

תנצב"ה

לזכות

הרה"ת ר' יונתן מיכאל
הכהן

בן ריסא, וכל משפחתו

שיתברכו בכל טוב סלה

לזכות

הרה"ת ר' נחמן דוב
שיחי'

בן מאלע, וכל משפחתו

שיתברכו בכל טוב סלה

לעילוי נשמת

הרה"ח הרה"ת ר'
שמואל אייזיק הלוי ע"ה

פאפאק

נפטר ליל ש"ק פ'
במדבר, ה' סיון ערב חג
השבועות, התשע"ב

ת.נ.צ.ב.ה.

נדפס על ידי ולזכות
משפחתו שיחי' לאורך
ימים ושנים טובות

לעילוי נשמת

בתיא בת שלמה הלוי
ע"ה

ת.נ.צ.ב.ה.

לזכות

ולרפואה שלימה וקרובה
עבור

חי' אלה שתחי' בת ריסא

ולזכות

עמנואל בן חי' סאשה

לזכות

רפו"ש ליוסף יצחק בן
אירים

ודורי בן אורה

לזכות אשר בן רינה
לזיווג משורש נשמתו

ולגאולה שלימה של עם
ישראל בקרוב ממש

מנדבים חודשיים - 50

שיתברכו בכל טוב סלה בבני חיי מזוני ובכולם

רווחי

לזכות

משפחת באביטש

שיתברכו בכל טוב סלה בבני חיי מזוני ובכולם

רווחי

לזכות

הרה"ת ר' שלום דובער

וזוגתו מרת חי' מושקא

גורביץ

וכל משפחתם

שיתברכו בכל טוב סלה בבני חיי מזוני ובכולם

רווחי

לזכות

הרה"ת ר' לוי הלוי בן שרה

וזוגתו מרת שיינא מלכה בת רחל

ובניהם יהודית, צבי הירש הלוי, חי' מושקא

בת שיינא מלכה

שיתברכו בכל טוב סלה בבני חיי מזוני ובכולם

רווחי

Refuah Sheleima for

Daniel Reuvein ben Dina

Donated

Anonymously

לזכות

משפחת אהרן

מנדבים חודשיים - 150

לזכות

ר' יעקב בן חנה שי'

גרסון

וכל משפחתו

שיתברכו בכל טוב סלה

לזכות

הרה"ת ר' שמואל דוד וזוגתו

שיחיו

ניומאן

וכל משפחתם

שיתברכו בכל טוב סלה בבני חיי

מזוני ובכולם רווחי

לעילוי נשמת

הרה"ת הר' אליהו ציון בן הרה"ת ר' חנניה ומרת ברוכה

ולזכות

מרת סופי' בת גרז שתבדל לחיים טובים וארוכים

ולזכות

ר' חיים שמעון בן רחל, ומרת חי' לאה בת ראשקא שיחיו

נדבת

אוריאל בן סופי'

וזוגתו מרת חנה טויבע בת חי' לאה

ומשפחתם שיחיו

להצלחה רבה בגו"ר

השליח הרה"ת ר' יוסף יצחק וזוגתו מרת שטערנא שרה שיחיו

מינץ

לזכות

הילדים מנחם מענדל, אייזיק גרשון, צמח, משה, וחי' מושקא שיחיו

מינץ

שיהיו להם ברכות בכל מכל כל בטוב הנראה והנגלה, ושירווי מהם
הוריהם אידישע חסידישע נחת

נדבת

ר' יוסף הלוי וזוגתו מרת חנה מלכה שיחיו

גורביץ

לזכות

כל משפחתו

שיהיו להם ברכות בטוב הנראה והנגלה בכל מכל כל, ושירווי מהם
הוריהם אידישע חסידישע נחת

לימוד התורה יומם ולילה

מוקם ב574 א.מפייר בולברד.
פתוח 20 שעות ביממה
בשעות 6:00 בבוקר עד 2:00 בלילה
(בכל יום בשבת ובחול)

היכל הלימוד
תפארת יצחק
שע"י יגדיל תורה

www.ChassidusOnline.org